

Minister Klimatu i Środowiska

Paulina Hennig-Kloska

DOZE-III.050.22.2025.ŁZ
4013280.16171228.13106852
Warszawa, 26-10-2025

Dotyczy: odpowiedzi na interpelacje Posłanki Katarzyny Matusik-Lipiec oraz Grupy Posłów (znak: K10INT12533)

Temat: rozwój energetyki wiatrowej na łądzie

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z interpelacją nr K10INT12533 Posłanki Katarzyny Matusik-Lipiec, Elżbiety Anny Polak, Adama Krzemińskiego, Magdaleny Łośko, Iwony Małgorzaty Krawczyk, Renaty Rak, Alicji Łuczak, przekazuję odpowiedź w zakresie kompetencji Ministra Klimatu i Środowiska.

1. Jakie dodatkowe działania – poza zmianą rozporządzeń i usprawnieniem pracy RDOŚ – planuje Ministerstwo, aby przyspieszyć rozwój energetyki wiatrowej w Polsce?

W dniu 23 kwietnia 2023 r. weszła w życie ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 553), dalej: „nowelizacja ustawy o inwestycjach”. Przepisy tego aktu utrzymują generalną zasadę 10H. Odległość planowanej elektrowni wiatrowej od zabudowy mieszkaniowej może w drodze wyjątku być zmniejszona do 700 metrów przez radę gminy w ramach uchwalonego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Nowelizacja ustawy o inwestycjach rozpoczęła proces stopniowej liberalizacji zasad lokalizowania elektrowni wiatrowych na łądzie. Dzięki niej inwestycje wiatrakowe mają obecnie możliwość realizacji. Niemniej jednak, z punktu widzenia celów transformacji energetycznej państwa, przyjęte zmiany zostały uznane za niewystarczające. Nowelizacja ustawy o inwestycjach nie zaadresowała wszystkich wyzwań, których efektem jest zbyt długi czas realizacji inwestycji energetyce wiatrowej na łądzie.

Ustawa z dnia 5 sierpnia 2025 r. o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw, dalej: „ustawa z dnia 5 sierpnia 2025 r.” realizowała powyższe cele, jednak została zawetowana. Ministerstwo Klimatu i Środowiska (MKiŚ) nie ustaje jednak w działaniach mających na celu dalszą transformację energetyczną Polski, w kierunku zazielenienia miksu energetycznego i obniżania kosztów energii.

Powyższe wymaga przede wszystkim od MKiŚ przygotowania takiego środowiska regulacyjnego, w którym te procesy inwestycyjne dla instalacji OZE będą zachodziły jeszcze szybciej. Aby zrealizować tak zakładane cele należy przyspieszyć proces wydawania pozwoleń – tam, gdzie nie stoi to w sprzeczności z potrzebą upodmiotowienia społeczności lokalnych mieszkających przy wiatrakach.

Zgodnie z powyższym planuje się przygotowanie kolejnego projektu ustawy, który dokona modyfikacji zasad lokalizowania elektrowni wiatrowych na lądzie. Będzie to projekt nastawiony na kwestie związane z procesem pozwoleńowym i zmierzający do ujednoczenia istniejących już dzisiaj regulacji w ustawo planowaniu przestrzennym, oparty w części o rozwiązania zawarte w ustawie z dnia 5 sierpnia 2025 r.

1. Czy rozważane są dodatkowe mechanizmy zachęt finansowych dla gmin (np. większe udziały w podatkach lub programy grantowe na własne elektrownie), aby wspierać społeczności lokalne w akceptowaniu inwestycji wiatrowych?

Odpowiadając na powyższe zapytanie należałoby podzielić korzyści na korzyści bezpośrednie oraz korzyści pośrednie.

Korzyścią bezpośrednią jest możliwość skorzystania z mechanizmu, jakim jest „prosument wirtualny wiatrowy”. Przewiduje się usprawnienie regulacyjne funkcjonowania istniejącego mechanizmu wynikającego z art. 6g ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 317). W ramach tego rozwiązania nałożono na inwestora planującego inwestycję budowy elektrowni wiatrowej na terenie danej gminy obowiązek wydzielenia co najmniej 10% mocy zainstalowanej projektowanego przedsięwzięcia i umożliwienia zainteresowanym mieszkańcom objęcia tym samym udziału – w formule prosumenta wirtualnego.

Prosument wirtualny posiada analogiczny do rozwiązań stosowanych wobec klasycznego prosumenta system rozliczeń tj. net-billing, który zakłada odrębne rozliczenie wartości (nie ilości) energii elektrycznej wprowadzonej do sieci i energii elektrycznej pobranej z tej sieci, w oparciu o wartość energii ustaloną wg ceny giełdowej – ceny z Rynku Dnia Następnego. Rozliczenia energii przeprowadza się z wykorzystaniem indywidualnych kont tzw. „kont prosumenckich”, które prowadzą sprzedawcy energii.

Jeśli zaś chodzi o korzyści pośrednie, to należałoby do nich zaliczyć rozwój gminy biorąc pod uwagę stałe dochody gminy z tytułu podatku od nieruchomości elektrowni wiatrowych. Dochód gmin z tytułu podatku od nieruchomości elektrowni wiatrowych będzie wprost zależny od liczby i wartości elektrowni wiatrowych, które zostaną zlokalizowane na terenie gminy. Branża wylicza, że jedna turbina wiatrowa może zapewnić gminie dochód w wysokości 60-150 tysięcy zł rocznie. Dodatkowo warto pamiętać, że jest to dochód stały i pewny. Czas eksploatacji elektrowni wiatrowej wynosi ok. 25 lat. Dzięki temu gminy mogą planować swoje inwestycje w dłuższej perspektywie.

Realizacja inwestycji wiatrowej może wpłynąć na rozwój infrastruktury w danej gminie, choćby ze względu na potrzebę realizacji dróg dojazdowych do inwestycji, z których mogą skorzystać mieszkańcy gminy. Rozbudowa lokalnej infrastruktury energetycznej, niezbędna

dla funkcjonowania farmy wiatrowej, może również przynieść korzyści mieszkańcom gminy jak i poprawić możliwości przyłączeniowe dla innych inwestycji i tworzenia miejsc pracy.

Temat dodatkowych korzyści może być także elementem dialogu między organami gminy, społecznością lokalną a inwestorem. Przykładem jest gmina Potęgowo, której wójt wskazywał w wypowiedziach medialnych, że firmy realizujące inwestycje wiatrakowe w gminie wspierają lokalne wydarzenia kulturalne i sportowe, przeprowadzają inwestycje drogowe oraz wspomagali gminę przy zakupie wozów strażackich i autokarów szkolnych. Innym przykładem takich działań jest również organizacja parku biocentrycznego w Wysokiej w powiecie pilskim, zrealizowana przez firmę, która wybudowała pobliską farmę wiatrową.

Dodatkowo rozwój energetyki wiatrowej na lądzie przekłada się na niższe ceny za energię elektryczną dla odbiorców końcowych. Energetyka wiatrowa na lądzie charakteryzuje się najniższym kosztem wytworzenia w porównaniu do wszystkich innych technologii. Cena energii elektrycznej z wiatru jest niższa niż średnia cena energii na rynku hurtowym. Instalacje wiatrowe wpływają na obniżenie hurtowych cen energii. Dodatkowo są to instalacje bezpaliwowe o stałych kosztach eksploatacyjnych.

1. Czy Ministerstwo planuje kampanie edukacyjne i informacyjne, które będą tłumaczyć korzyści z energetyki wiatrowej i obalać najczęściej powtarzane mity, tak by zwiększać społeczną akceptację dla tego typu inwestycji?

Transformacja energetyczna to wspólne przedsięwzięcie państwa, biznesu i samorządów. W jej centrum stoi rozwój energetyki wiatrowej – zarówno na lądzie, jak i na morzu – który staje się jednym z filarów bezpiecznej, nowoczesnej i zeroemisyjnej Polski.

MKiŚ konsekwentnie wspiera rozwój lądowej energetyki wiatrowej, dążąc do uproszczenia procedur inwestycyjnych przy jednoczesnym zachowaniu dialogu z lokalnymi społecznościami. Chcemy, by farmy wiatrowe stały się symbolem nowoczesności i dumy lokalnych wspólnot, a nie źródłem konfliktów.

Równolegle tworzymy stabilne ramy prawne dla morskiej energetyki wiatrowej, która już wkrótce stanie się jednym z filarów bezpieczeństwa energetycznego Polski. Dzięki współpracy z biznesem, nauką i samorządami rozwijamy sektor offshore – wspierający innowacje, tworzący miejsca pracy i wzmacniający naszą niezależność energetyczną.

Rozwój energetyki wiatrowej wymaga jednak nie tylko technologii, ale też rzetelnej informacji i przeciwdziałania dezinformacji. Często w przestrzeni publicznej pojawiają się fałszywe lub wprowadzające w błąd treści, które podważają sens inwestycji w odnawialne źródła energii i budzą nieuzasadnione obawy społeczne.

MKiŚ prowadzi szerokie działania informacyjnoedukacyjne w tym zakresie – publikujemy materiały edukacyjne, organizujemy konferencje i debaty, prowadzimy działania w mediach społecznościowych. Naszym celem jest zwiększanie świadomości społecznej i pokazanie, że energetyka wiatrowa to nie zagrożenie, lecz szansa na czystsze powietrze, niższe rachunki i rozwój gospodarczy.

Ponadto realizujemy ogólnopolskie kampanie informacyjno-edukacyjne, które uwzględniają kluczowe problemy środowiskowe i klimatyczne, takie jak poprawa jakości powietrza, czy rozwój odnawialnych źródeł energii. Przykładem takich działań są m.in. kampanie #TransformacjaSięOpłaca (m.in. emisja spotów w TV) oraz Włączamy dobry klimat (m.in. emisja spotów - animacji w mediach społecznościowych).

Jednocześnie aktywnie przeciwdziałamy dezinformacji klimatycznej i energetycznej, która może osłabiać zaufanie do instytucji i spowalniać transformację. Rozwijamy serwis edukacyjny dezinfo.gov.pl, który prezentuje zweryfikowane fakty i pomaga samorządom oraz mediom identyfikować szkodliwe narracje.

1. Czy w ramach nowej Strategii Rozwoju OZE przewidywane są specjalne programy wsparcia dla małych i średnich inwestorów chcących rozwijać lokalne źródła wiatrowe (np. spółdzielnie energetyczne)?

MKIŚ realizuje **program wsparcia – Inwestycja KPO G1.1.2 Instalacje OZE realizowane przez społeczności energetyczne** (dalej: „Inwestycja”), której celem jest rozwój lokalnych odnawialnych źródeł energii realizowanych przez społeczności energetyczne, w tym klastry energii, spółdzielnie energetyczne oraz inne społeczności energetyczne wynikające z wdrożenia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (RED II), grupowo działających prosumentów (prosument zbiorowy i wirtualny) ze szczególnym uwzględnieniem roli JST (w szczególności gminy i związki gmin) tworzących tego typu lokalne społeczności energetyczne. Członkami ww. wspólnot mogą być mali i średni inwestorzy.

Inwestycja, która jest realizowana do 2026 roku, przyczyni się do bardziej zrównoważonego rozwoju energetyki odnawialnej na szczeblu lokalnym, w szczególności lepszego planowania rozwoju OZE oraz dostosowania tego procesu do lokalnych uwarunkowań oraz potrzeb.

Zasadniczym elementem Inwestycji jest wsparcie przedinwestycyjne istniejących społeczności energetycznych, jak i podmiotów mających zamiar powołać takie społeczności. W ramach Inwestycji przewidziano również wsparcie działań inwestycyjnych o charakterze demonstracyjnym. Dodatkowo, w celu lepszego skoordynowania całego procesu przewidziano realizację działań wspierających na szczeblu centralnym, w tym wsparcie administracyjne realizacji Inwestycji oraz wnioskodawców i ostatecznych odbiorców wsparcia.

Ponadto działająca lub powstająca spółdzielnia energetyczna, lub jej członkowie, w tym mali i średni inwestorzy, skorzystać mogą z dofinansowania w ramach programu **"Energia dla wsi"**.

Jest to kompleksowy program, dzięki któremu zwiększy się dostępność oraz wykorzystanie odnawialnych źródeł energii na obszarach wiejskich. W ramach programu wnioskodawcy mogą ubiegać się o dofinansowanie na zakup i montaż instalacji fotowoltaicznej, instalacji wiatrowej, a także elektrowni wodnej i biogazowni o mocy powyżej 10 kW nie większej niż 10 MW. Ponadto przedmiotem wniosku o dofinansowanie może być zakup i montaż magazynu energii, pod warunkiem zintegrowania go ze źródłem realizowanym w ramach inwestycji. Wysokość wsparcia kształtuje się następująco:

- instalacje fotowoltaiczne i instalacje wiatrowe – pożyczka do 100% kosztów kwalifikowanych;
- elektrownie wodne i biogazownie – dotacja do 45% kosztów kwalifikowanych i/lub pożyczka do 100% kosztów kwalifikowanych;
- magazyn energii – dotacja do 20% kosztów kwalifikowanych.

Budżet programu wynosi 3 mld zł, a okres jego realizacji to lata 2022-2030. W dniu 3 lutego 2025 r. ruszył drugi nabór programu, a termin został określony na dzień 19 grudnia 2025 r.

Z wyrazami szacunku

Paulina Hennig-Kłoska
Minister Klimatu i Środowiska
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/